

Finansijski menadžment

Tema: Pojam, predmet, metod i cilj finansijskog planiranja

1. Pojam finansijskog menadžmenta

Finansijski menadžment se može posmatrati:

- 1) **kao naučna disciplina** – proučava upravljanje finansijama u preduzeću, tesno je povezan sa računovodstvom i ekonomijom. Razvio se iz nauke o finansijama tokom prošlog veka, naročito 20-ih godina. Tada se, sa razvojem akcionarskih društava i ekspanzijom finansijskih tržišta, pojavio veliki broj naučnih radova iz ove oblasti.
- 2) **kao funkcija preduzeća** – obuhvata aktivnosti preduzeća koje se odnose na sticanje, finansiranje i upravljanje imovinom, pri čemu je glavni zadatak obezbeđenje stalnih izvora finansiranja. Upravljanje finansijama se vrši preko upravljanja novčanim tokovima; finansijskom delatnošću se upravlja na osnovu poznavanja ekonomije, finansijskog prava i sl; finansijski menadžment obuhvata planiranje, organizaciju, motivaciju, kontrolu i sl.

Finansijski menadžment ima posebno mesto u sistemu menadžmenta, zato što su finansije tesno povezane sa upravljanjem, tehnologijom, resursima, kadrovima itd. Greške u finansijskom menadžmentu mogu da dovedu do negativnih posledica u ovim oblastima; s druge strane, često se izvori finansijskih problema nalaze upravo u ovim oblastima.

U našoj zemlji, kao i u drugim zemljama u tranziciji, finansijski menadžment tek dobija pravi značaj, dok je u zemljama tržišne privrede odavno postao značajna naučna disciplina i praktična delatnost.

2. Predmet finansijskog menadžmenta

Predmet finansijskog menadžmenta po tradicionalnom principu bio je problem pribavljanja kapitala, odnosno pasiva bilansa stanja, što nije davalo odgovor na pitanje da li prduzeće ulaže capital u sigurnu alternative. Finansijska funkcija je samo sprovođila odluke, koje su donosili drugi. Ovaj pristup nije dovoljno obuhvatan.

Krajem 50-ih godina, usled naglog ekonomskog rasta i brzih tehnoloških promena, veliki uspon doživljavaju finansijske institucije kao što su penzioni fondovi i osiguravajuće organizacije. Zato je porasla i odgovornost menadžera: prema akcionarima i kreditorima (ulozi), zaposlenima (plate), državi (porezi), dobavljačima (naplata). Menadžeri su zainteresovani za uspeh preduzeća jer im to obezbeđuje veće plate, a i zato što su često akcionari. Nastala je potreba za korišćenjem naučnih metoda u donošenju finansijskih odluka i razvijen je savremeni pristup finansijskom menadžmentu.

Za razliku od tradicionalnog pristupa, savremeni pristup finansijskom menadžmentu polazi od naglog ekonomskog rasta i tehnoloških promena, što je uslovalo da izuzetno poraste značaj odgovornosti menadžera za uspeh preduzeća. On se pored problema nabavke kapitala bavi i aktivom i pasivom bilansa stanja.

Finansijski menadžment treba da obezbedi odgovore na tri važna pitanja:

- *Koju vrstu sredstava preduzeće treba da pribavi?*
- *Koliki ukupan obim sredstava preduzeće treba da ima?*
- *Kako potrebna sredstva treba da budu finansirana?*

3. Uloga finansija u procesu reprodukcije

Finansije predstavljaju sveukupnost odnosa nastalih u procesu stvaranja novčanih fondova privrednih subjekata i države, i njihovog korišćenja u cilju reprodukcije, podsticanja i zadovoljenja socijalnih potreba.

Proces reprodukcije se sastoji iz četiri faze: proizvodnje, razmene, raspodele i potrošnje. Finansijski resursi se stvaraju u stadijumu proizvodnje, kada nastaje nova vrednost, međutim realno gledano finansijski resurs nastaje samo u stadijumu razmene, kada se novostvorena vrednost realizuje.

Finansije se dele na tri oblasti: finansije privrednih subjekata, osiguranje i državne finansije. Unutar svake je moguće izdvajati posebne grupe. Svaka oblast je specifična, ali one zajedno obrazuju finansijski sistem jedne države. Njihova povezanost se ostvaruje posredstvom institucija bankarskog sistema.

Prema izvorima stvaranja finansijski resursi dele se na:

- a) one koje se obrazuju na osnovu sopstvenih sredstava**, deoničarski kapital, akcionarski kapital i sl.
- b) one koji su na finansijskom tržištu rezultat operacija hartijama od vrednosti**
- c) one koje se ponovo raspodeljuju**, budžetske subvencije, naknade osiguranja..

Mogu se izdvojiti (mada ne potpuno precizno) *tri osnovna ciklusa delatnosti preduzeća:*

- **Investicioni ciklus** – sadrži povratnu povezanost investicionih (ulaganje finansijskih resursa) i deinvesticionih (izvlačenje dobiti) operacija preduzeća;
- **Ciklus tekućih operacija** – sadrži povratnu povezanost operacija za snabdevanje, proizvodnju i plasman (u nekim preduzećima teško je odvojiti investicione od tekućih operacija);
- **Novčani ciklus** – operacije koje su povezane sa upravljanjem slobodnim novčanim sredstvima preduzeća: pokrivanje kratkoročnih finansijskih potreba preduzeća korišćenjem kredita.

4. Finansijski sistem preduzeća i uticaj cena na finansijski menadžment

Finansijska sredstva su preduzeću neophodna za njegovo:

1. *osnivanje* – potreban je početni novac, kojim će se obezbediti neophodni činioci proizvodnje;
2. *poslovanje* – treba finansirati tekuće poslovanje, obrtna sredstva, solventnost i rentabilnost;
3. *razvoj* – da bi se omogućio razvoj, potrebno je obezbediti nova ulaganja.

Sve poslovne odluke preduzeća imaju finansijske implikacije (pozitivne ili negativne). Sve faze poslovnog procesa (nabavka, proizvodnja, prodaja, finansiranje) treba posmatrati sa finansijskog aspekta. Sva imovina i izvori finansiranja, prihodi i rashodi i novčani tokovi prate se

i iskazuju novčano. Zarade, porezi, dividende i druge obaveze isplaćuju se u novcu. Zato je preduzeće FINANSIJSKI SISTEM.

CENA je ekonomski instrument zahvaljujući kome vrednost proizvoda dobija novčani izraz i postaje objekat raspodele. To je jedan od osnovnih faktora koji utiču na dalji proces raspodele: od cene zavisi kojom će količinom novčanih sredstava preduzeće raspolagati; u okviru cene određuju se proporcije buduće raspodele.

Cena preko ponude i tražnje utiče na *obim finansijskih izvora i finansijskih tokova*: što je viša cena, manja je tražnja (osim kod najneophodnije robe i kod robe specijalne potražnje).

Cena utiče na *period obrta kapitala i kreditni rizik*: određivanjem određenog nivoa cene može se ubrzavati ili usporavati obrt kapitala; prilikom kretanja robe (ili fin. instrumenta) od proizvođača (eminenta) ka potrošaču (investitora), rizik od kvarenja ili gubitka se može preuzeti ili predati.

Glavni finansijski cilj preduzeća

Osnovni cilj finansijskog menadžmenta na nivou države je učvršćivanje sistema socijalnih odnosa – da slojevi društva ne budu u nedozvoljenom stanju. Zato prilikom donošenja finansijskih odluka treba: proceniti njihove posledice, nastojati da se smanje troškovi njihove realizacije i sl.

Glavni finansijski cilj preduzeća je maksimalizacija profita. Za akcionare je osnovni cilj *maksimalizacija njihove imovine*. To se postiže povećanjem tržišne vrednosti akcija. Postoje tri glavne odluke od kojih zavisi da li će se povećati ili smanjiti vrednost akcija, a time i preduzeća:

1. **Odluka o investiranju** (ulaganju) u materijalnu/finansijsku imovinu utiče na strukturu imovine u aktivni. Ako su ulaganja sigurna i rentabilna, dovešće do povećanja tržišne vrednosti akcija.
2. **Odlukom o finansiranju** se definiše struktura finansiranja preduzeća, tj. način pribavljanja sredstava za pokriće svih obaveza: iz sopstvenih ili tuđih, dugoročnih ili kratkoročnih izvora.
3. **Odluka o dividendi i zadržanom dobitku** – ako su veće dividende, veća je i tražnja za akcijama; zadržani dobitak povećava trajni kapital preduzeća, koji se može koristiti za investiranje.

Ove tri odluke su međuzavisne. Treba težiti njihovoj optimalnoj kombinaciji u odnosu na glavni cilj – maksimalizaciju profita, a da se pri tom ne ugrozi opstanak preduzeća. Često se kao način maksimalizacije profita zagovara maksimalizacija zarade po akciji, što nije prikladan cilj.

6. Sporedni finansijski ciljevi preduzeća

Sporedni ciljevi su: maksimalizacija neto dobitka u dugom roku i jačanje finansijske snage.

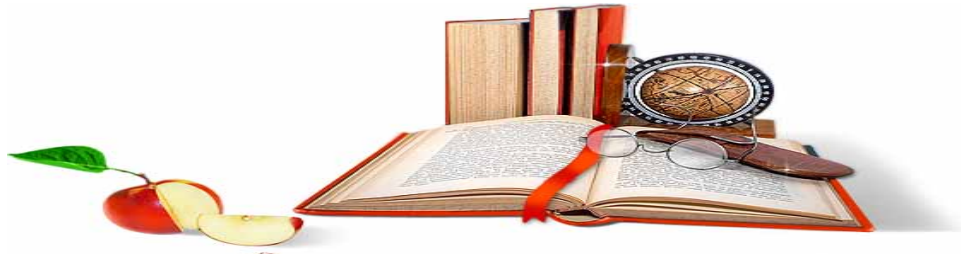
Neto dobitak je deo bruto dobitka (umanjen za kamate i poreze) koji ostaje preduzeću na raspolaganju. Neto dobitak se u akcionarskim društvima deli na:

- dividendni dobitak – iz koga se isplaćuju dividende,

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com